

3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset.

Uuden kansakoulutontin osoittaminen Kalliosta. Sen jälkeen kun oli havaittu kaupunginvaltuuston v. 1921 suomenkielisen kansakoulun paikaksi varaamat ¹⁾ XII kaupunginosan korttelissa n:o 371 olevat Porvoonkadun tontit n:ot 8 ja 10 sekä Kirstinkadun tontti n:o 21 koulutonteiksi vähemmän soveltuviksi, valtuusto päätti ²⁾ peruuttaen edellä mainitun päätöksensä varata saman kaupunginosan korttelin n:o 351 jonkun verran länteenpäin laajennettuna uuden suomenkielisen kansakoulun paikaksi. Kiinteistölautakunnalle annettiin ³⁾ tällöin tehtäväksi tarpeellisen asemakaavan muutosohdotuksen laatiminen yksissä neuvoin yleisten töiden lautakunnan ja suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kanssa sekä yleisten töiden lautakunnalle yksissä neuvoin suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kanssa edellä mainittuun kortteliin rakennettavan kansakoulutalon luonnonpiirustuksien laadittaminen.

Puhtaanapitotoimintaa koskevia päätöksiä. Hietaniemen jätteiden kaatopaikalla vallitsevien epäkohtien poistamista varten asetetun ⁴⁾ komitean, jonka käsiteltäviksi myöhemmin oli siirretty myöskin useita muita kaupungin puhtaanapitotoimintaa koskevia asioita, annettua mietintönsä ⁵⁾ erinäisistä kaupungin puhtaanapitotoiminnan vastaista järjestelyä koskevista kysymyksistä kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾:

varata uuden kaatopaikka-alueen Mellunkyläntien länsipuolella olevalta metsäalueelta;

varata puhtaanapitolaitoksen uutta keskusasemaa varten alueen Vantaanjoen suun itäiseltä niemeltä;

antaa puhtaanapitolautakunnalle tehtäväksi laatia edellä mainittujen alueiden käyttöä ja rakentamista koskevan alustavan suunnitelman;

osoittaa Hermannin korttelin n:o 662 puhtaanapitolaitoksen uutta jätteiden kuormausasemaa varten ja siirtää aluksiin tapahtuvan jätteiden kuormauksen väliaikaisesti Sörnäisten niemellä olevalle n.s. painolastilaiturille;

osoittaa edellisessä ponnassa mainitun laiturin vahvistamista ja sille johtavien teiden päällystämistä varten yhteensä 42,000 markkaa yleisiä satamavaratöitä varten valtuuston käytettäväksi varatusta määrärahasta;

poistaa Taivallahdessa sijaitsevan jätteiden kuormauslaiturin käytännöstä nykyisen teurastamon lopettaessa toimintansa ja antaa rakennustöimistölle tehtäväksi yksissä neuvoin satamaviranomaisten kanssa laatia ehdotuksen uuden kuormauslaiturin rakentamisesta Rajasaaren länsirannalle;

varata asemakaavassa Pikku-Huopalahden tienoilta sopivan alueen puhtaanapitotoimintaa ja jätteiden polttouunia varten ottaen huomioon kaupungin länsiosien vastaiset tarpeet; sekä

soveltaa jätteiden käyttöä täytemaana m.m. kadettikoulun lähistöllä Munkkiniemessä, Talin kartanon alueella, Herttoniemen radan penkereessä, Viikin kartanon alueella, M. G. Stenius osakeyhtiön Munkkiniemessä olevilla mailla sekä eräällä Ruskeasuon ja Pasilan välisellä suoalueella ja mahdollisuuden mukaan muuallakin siinä määrin kuin tämä haitatta kävi päinsä.

Alueen osoittaminen uulta tavara-asemaa varten. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ korvauksetta luovuttaa 580 m² käsittävän alueen Vallilan tehdas-

¹⁾ Ks. v:n 1924 kert. s. 21. — ²⁾ Kvsto 25 p. tammik. 18 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 4 ja 18. — ⁴⁾ Ks. v:n 1924 kert. s. 286. — ⁵⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 9. — ⁶⁾ Kvsto 3 p. toukok. 5 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. maalisk. 8 §; vrt. myös tämän kert. s. 104.

korttelin n:o 532 länsipäästä valtionrautateille käytettäväksi Vallilaan suunnitellun väliaikaisen tavara-aseman kuormausalueen tiemaana.

Tontin luovuttaminen messurakennusta varten. Suomen messut osuuskunta i. l. nimisen osuuskunnan ja kaupunginhallituksen välillä käydyissä, tontin luovuttamista rakennettavien messurakennusten paikaksi koskevissa neuvotteluissa ¹⁾ oli mainittuun tarkoitukseen sopivaksi havaittu eräs Turuntien itäpuolella, Runebergin- ja Helsinginkatujen ajateltujen jatkeiden välillä oleva alue. Neuvottelujen aikana oli mainitun osuuskunnan johdon taholta myöskin huomautettu, että rakennusten rakentamisen oli arvioitu tulevan maksamaan 8,000,000 markkaa, josta valtio siihen mennessä oli myöntänyt lainan muodossa 1,800,000 markkaa ja osuuskunnalla oli käytettävään 2,000,000 markkaa omia varoja; jäännös, n. 4,200,000 markkaa, sitä vastoin oli hankittava lainaamalla, mikä tuskin kävisi päinsä ilman kaupungin takausta. Tämän johdosta huomautettiin rakennussuunnitelman toteuttamisen voivan tapahtua vain siinä tapauksessa, että kaupunki sitoutui omavelkaiseen takaukseen lainasta, joka oli 50 % arvioiduista rakennuskustannuksista, ei kuitenkaan yli 5,000,000 markkaa. Viimeksimainitun lainan vakuutena myönnettäisiin lainan antajalle ensimmäinen kiinnitys messurakennuksiin ja vuokraoikeuteen, ja olisi luotto annettava kuoletuslainan muodossa, jolloin kuoletus olisi järjestettävä siten, että enintään 25 % lainasta olisi maksamatta vuokra-ajan päättyessä, joten kaupungin korkein takuuvastuu näin ollen alittaisi sen määrän, joka kaupungin vuokra-ajan umpeenkuluttua tuli suorittaa rakennusten lunastuksena.

Käsiteltyään asiaa kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ luovuttaa kyseiseen tarkoitukseen edellä mainitun alueen seuraavan, asiaa koskevain neuvottelujen perusteella laaditun sopimusluonnoksen mukaisin ehdoin:

1) Kaupunki luovuttaa Suomen messut osuuskunnalle vuokravapaasti n. 6,800 m²:n suuruisen, oheenliitettyyn karttaan merkityn alueen Turuntien itäpuolelta, Runeberginkadun ja Helsinginkadun ajateltujen jatkeiden väliltä, 50 vuoden ajaksi. Alueen luovutus tapahtuu heti sen jälkeen, kun asemakaava on sille vahvistettu.

2) Vuokra-ajan kuluttua umpeen on kaupunki oikeutettu lunastamaan tontilla olevat rakennukset 35 %:sta niiden silloisesta arvosta, mikä viimeksimainittu ei kumminkaan saa ylittää niiden perustamis- ja rakennuskustannuksia. Rakennusten arvon vahvistaa kolmijäseninen arviolautakunta, johon yhden jäsenen valitsee kaupunki, toisen vuokramies ja kolmannen Helsingin kauppakamari. Ellei kaupunki halua käyttää lunastusoikeuttaan, on vuokraaja oikeutettu saamaan vuokra-ajan pidennystä kahdesti 10 vuotta kerrallaan, jolloin rakennusten lunastusprosentti pienenee 17.5:lla kummaltakin 10-vuotiskaudelta.

3) Alueelle rakennettavia rakennuksia on käytettävä messuja ja näyttelyjä varten sekä urheilutarkoituksiin. Lisäksi voidaan niitä käyttää myös kongressien, konserttien ja juhlien järjestämiseen sekä näihin verrattaviin tarkoituksiin. Messurakennuksen Turuntien puoleiselle julkisivulle saadaan asettaa näyteikkunoita sekä vuokrata niitä, mutta jos rakennukset tai osa niistä vuokrataan joko myymälöiksi, liikekonttoreiksi tahi muuhun liiketarkoitukseen, mikä ei ole välittömässä yhteydessä vuokramiehen oman toiminnan kanssa, on siihen hankittava kaupungin suostumus ollen kaupungilla tällöin oikeus saada 25 % näistä lisävuokratuloista itselleen. Tällaisena liiketoimin-

¹⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 144. — ²⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 7 §.

tana ei pidetä huoneiston luovuttamista messuja varten tarpeelliselle ravintolalle. Samaten saa huoneiston vuokraaminen jollekulle yleiselle tai yleishyödylliselle laitokselle, niinkuin radio-, kotimaiselle johtavalle elokuvayritykselle, ei kuitenkaan elokuvateatterille, tapahtua kaupungin vaatimatta tästä ylimääräistä hyvitystä.

4) Kaupungille varataan oikeus tarkastaa ja hyväksyä kaikkien alueelle rakennettavien rakennusten piirustukset kustannusarvioineen.

5) Rakennustyöt on aloitettava vuoden kuluessa ja päärakennus messuhalleineen rakennettava valmiiksi kolmen vuoden kuluessa vuokra-alueen luovuttamispäivästä lukien.

6) Kaupunki on oikeutettu korvauksetta suorittamaan alueella pienempiä rajajärjestelyjä, jotka eivät koske rakennuksia tai haittaa alueen tarkoituksenmukaista käyttöä.

7) Vuokramies on kaupunkia kuulematta oikeutettu siirtämään vuokraoikeuden kolmannelle miehelle.

8) Jos vuokramies rikkoo tämän sopimuksen ehtoja vastaan eikä kolmen kuukauden kuluessa siitä huomautettuna korjaa muistutuksenalaista seikkaa, on kaupunki oikeutettu purkamaan sopimuksen, jolloin vuokramiehen on, kaupungin sitä vaatiessa, poistettava alueelle rakennetut rakennukset.

Samalla valtuusto päätti antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi lopullisen vuokrasopimuksen laatimisen aluetta koskevan asemakaavamuutoksen¹⁾ tultua vahvistetuksi sekä valtuuttaa kaupunginhallituksen edellä mainitun edellytyksin ja ehdoin allekirjoittamaan takaussitoumuksen.

Alueen luovuttaminen urheilukentäksi. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ korvauksetta toistaiseksi luovuttaa Pitäjänmäen aseman luota alueen Helsingin maalaiskunnalle varatyönä rakennettavaksi urheilukentäksi ehdoin, että kentän rakennustöistä neuvoteltiin kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston kanssa ja että alueelta kaadettavat puut luovutettiin saman toimiston maatalousosastolle.

Alueen varaaminen tulevan talviurheilukeskuksen tarpeisiin. Talviurheilukeskuksen aikaansaamista Helsinkiin valmistelevan komitean³⁾ annettua ehdotuksensa kysymyksen ratkaisemiseksi kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ varata Herttoniemestä alueen kaupungin tulevan talviurheilukeskuksen tarpeisiin sekä antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi yksityiskohtaisten suunnitelmain ja kustannusarvioiden laatimisen hiihtomäen rakentamiseksi kyseiselle alueelle.

Aleksis Kiven muistopatsaan paikka. Aleksis Kiven muistopatsastoimikunnan anottua mainitun muistopatsaan paikan lopullista määräämistä ja sen luovuttamista patsaan pystyttämistä varten⁵⁾ kiinteistötoimiston asemakaavaosasto laati vaihtoehtoisia luonnospiirustuksia patsaan sijoittamisesta, minkä jälkeen kaupunginvaltuusto kiinteistölautakunnan sekä kaupunginhallituksen ehdotuksesta päätti⁶⁾ määrätä patsaan lopullisen paikan siten, että patsas tulisi sijaitsemaan Rautatienatorilla 40 m:n päässä Kansallisteatterista hyväksytyyn luonnospiirustukseen tarkemmin merkityllä paikalla, sekä oikeuttaa toimikunnan pystyttämään sen tähän.

Mechelininkadun tasoittaminen. Mechelininkadun Etel. Hesperian- ja Linnankoskenkatujen välisen osan tasoitustöiden vuoksi oli välttämätöntä lunastaa kadun kohdalle sattuvien Humaliston vuokra-alueiden n:ot 18 ja 19

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 5. — ²⁾ Kvsto 1 p. maalisk. 11 §. — ³⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 328. — ⁴⁾ Kvsto 3 p. toukok. 8 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1926 kert. s. 18. — ⁶⁾ Kvsto 13 p. jouluk. 28 §.

1,710 m²:n ja 225 m²:n suuruiset osat. Jälkimmäisen alueen vuokrasopimuksen mukaan oli kaupungilla oikeus korvauksetta rakentaa katu alueen rakentamattoman osan poikki ja ainoastaan ne rakennukset, jotka oli rakennettu alueelle asianomaisessa järjestyksessä oli korvauksen suorittamista varten arvioitava, jota vastoin muut oli poistettava vuokraajan toimesta. Kyseisen alueen vuokraaja, puutarhuri A. J. Broman, ei voinut näyttää toteen, että neljä mainitulla alueella sijaitsevaa, välttävässä kunnossa olevaa kasvihuonetta oli viranomaisen luvalla rakennettu, mutta koska hän puolestaan oli antanut kasvihuoneet vuokralle, joten niiden poistaminen aiheuttaisi kummallekin vuokraajalle huomattavia tappioita, katsottiin siitä huolimatta kohtuulliseksi, että kaupunki toimitti siirron tai suoritti siitä korvauksen. Alueen n:o 18 vuokrasopimuksen mukaan oli alueen peruseräparannukset ja sillä olevat rakennukset tavallisessa järjestyksessä arvioitava ja lunastettava, jos vuokraajan omasta syyttään oli ennen vuokra-ajan päättymistä luovuttava vuokraoikeudestaan. Alueen vuokraaja, johtaja R. E. Nikander oli ilmoittanut suostuvansa luopumaan puheena olevan alueensa osan hallintaoikeudesta 20,000 markan korvauksesta. Kyseisten alueiden lunastamiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ suoritettavaksi vuokraajille Mechelininkadun tasoittamista varten yleisten töiden pääluokkaan merkitystä 1,800,000 markan suuruisesta määrärahasta yhteensä 35,000 markkaa siten, että alueen n:o 18 vuokraaja saisi 20,000 markkaa ja 15,000 markkaa asetettaisiin rakennustoimiston käytettäväksi alueella n:o 19 sijaitsevien kasvihuoneiden siirtämistä varten.

Erinäisten alueiden vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ vuokrata Hietalahden sulkutelakka ja konepaja osakeyhtiölle VI kaupunginosan tehdaskorttelin n:o 176 tontin n:o 14 alueet litt. D, F, G, H₁ ja H₂ suuritelakan rakentamista kaupunkiin koskevassa sopimusehdotuksessa ³⁾ mainituin ehdoin.

Erään Talin kartanon alueen vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Lämmityslaitte osakeyhtiölle Pitäjänmäen aseman eteläpuolella olevan 860 m²:n suuruisen, mainitun osakeyhtiön nykyiseen n. 500 m² käsittävään vuokra-alueeseen välittömästi liittyvän alueen Talin kartanon maalta 10 vuodeksi oikeuksin kaupungin puolesta rakentaa alue ilman pihamaata; alueen vuokramaksu laskettaisiin 5 markan mukaan m²:ltä, jolloin koko alueen yhteisvuokra nousisi 6,900 markkaan vuodessa.

Vuokraoikeuden pidentäminen. Jotta Herttoniemen rautatien rakentamista varten tarvittavan viimeisenkin maa-alueen, Oulunkylän itäisen huvilar ryhmän asuntotontin n:o 2 2,070 m² käsittävän osan lunastaminen tulisi järjestetyksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että kyseisen, kaikkiaan 4,850 m²:n suuruisen asuntotontin vuokraajalle, H. Knapen kuolinpesälle, myönnettäisiin alueen muun osan vuokraoikeuden pidennys marraskuun 1 p:ään 1948 asti vuosivuokran ollessa 2,250 markkaa ja muuten entisin ehdoin, edellyttäen, että aikaisempi vuokrasopimus heti kumottiin. Lisäksi päätettiin rakennustoimiston satamarakennusosastolle ilmoittaa, että maanmittaustoimituksen mukaisesti vuokra-alueen ulkopuolelle joutuva istutettu koivukuja ja muuan ulkhuonerakennus toistaiseksi, kunnes liikenne ehdottomasti toisin vaati, saisivat jäädä paikoilleen, minkä ohessa kaupunki sitoutui omalla kustannuksellaan vastedes siirtämään ulkhuonerakennuksen toiseen sopivaan paikkaan.

¹⁾ Kvsto 1 p. maalisk. 10 §. — ²⁾ S:n 23 p. toukok. 8 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 52. — ⁴⁾ Kvsto 1 p. marrask. 19 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. helmik. 15 §.

Tunnustukseksi kirjailijatar Maila Mikkolalle hänen kirjallisesta toiminnastaan Helsingin muinaisen elämän saattamiseksi tunnetuksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ pidentää rouva Mikkolan kertomusvuoden joulukuun 31 p:nä päättyvän vuokraoikeuden Laaksola nimiseen Meilahden huvilapalstaan n:o 5 professori ja rouva Mikkolan elinajaksi ehdoin, että vuokraajan oli tarpeen vaatiessa korvauksetta luovutettava kaupungille rakennettavaa tietä tai muuta yleistä tarvetta varten tarpeellinen maakaistale. Sitä paitsi poistetaisiin vanhasta vuokrasopimuksesta määräys, jonka mukaan kaupungin oli suoritettava vuokraajalle korvaus rakennuksista ja istutuksista, jos palsta ennen vuokra-ajan päättymistä tarvittiin joko kaupungin tai jotain muuta yleistä tarvetta varten; vuokraoikeutta ei saisi luovuttaa kolmannelle henkilölle ja vuokramaksu pysytettäisiin entisellään.

Nyländska jaktklubben r. f. nimisen purjehdusseuran anottua Valkosaarenkarin vuokraoikeuden pidentämistä 10 vuodella kesäkuun 30 p:stä 1936 lukien, jolloin nykyinen vuokra-aika päättyi, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan pidentämään Valkosaarenkarin vuokraoikeuden 5 vuodella mainitusta päivästä lähtien siten, että se tämän jälkeen jatkuisi 2 vuoden molemminpuolisoin irtisanomisajoin vuokran jäädessä ennalleen eli 1,000 markaksi vuodessa.

Ulfåsa nimisen huvila-alueen käyttö sekä sen vuokra-ajan pidentäminen. Föreningen Tölö svenska samskola r. f. niminen yhdistys oli pyytänyt kaupunginvaltuustoa tekemään valtioneuvostolle esityksen, että se voimassa olevain säädösten mukaisesti saisi oikeuden laajentaa omistamallaan Humaliston vuokrapalstalla n:o 23, joka tälle alueelle lokakuun 10 p:nä 1917 vahvistetussa asemakaavassa oli puistoksi merkittyä aluetta, sijaitsevan Ulfåsa nimisen huvilansa koulurakennukseksi, sekä anonut valtuustolta, että kyseisen palstan vuokra-aikaa pidennettäisiin 15 vuotta kertomusvuoden alusta lukien. Valtuusto päätti ³⁾ ilmoittaa kyseiselle yhdistykselle puoltavansa sen erivapautusanomusta, joka yhdistyksen kuitenkin itse oli esitettävä valtioneuvostolle, sekä edellytyksin, että valtioneuvosto tähän myöntyi, oikeuttavansa kiinteistölautakunnan vuokraamaan kyseisen vuokra-alueen yhdistykselle 15 vuodeksi tammikuun 1 p:stä lukien 12,000 markan vuosivuokrasta aikaisemmin voimassa ollein ehdoin.

Vuokrasopimuksen muuttaminen. Lant. Kaivopuiston tontin n:o 3 omistajan, leskirouva K. Lindelöfin kuolinpesän, anomuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että mainitun tontin vuokrasopimusta, joka oli pidennetty ⁵⁾ heinäkuun 1 p:ään 1937 asti ehdoin, että kaikki ulkokuonerakennukset ja pienempi asuinrakennus oli purettava, muutettaisiin siten, että vuokra-aika lyhennettäisiin kesäkuun 1 p:nä 1936 päättyväksi, jota ennen ei kumpakaan asuinrakennusta tarvitsisi purkaa, ja 7,200 markan vuosivuokra korotettaisiin v:n 1933 heinäkuun 1 p:stä lukien 10,000 markkaan.

Vuokrasopimuksen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto vapautti ⁶⁾ Ford Motor C:o of Finland nimisen yhtiön VI kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 178 sijaitsevia tehdasrakennusta sekä kahta maa-aluetta koskevasta vuokrasopimuksesta ⁷⁾, jonka mukaan vuokramaksu suoritettiin dollareissa ehdoin, että yhtiö tammikuun 1 p:n ja v:n 1939 heinäkuun 1 p:n väliseksi ajaksi vuokrasi uudelleen saman vuokra-alueen siihen kuuluvine rakennuksineen vuokramaksusta, joka kertomusvuoden alusta v:n 1936 heinäkuun 1 p:ään olisi

¹⁾ Kvs:to 21 p. kesäk. 12 §. — ²⁾ S:n 1 p. maalisk. 12 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 14 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. kesäk. 17 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 145. — ⁶⁾ Kvs:to 1 p. maalisk. 15 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 21.

263,000 markkaa vuodessa ja tämän jälkeen nousisi 20 %:lla, sekä, ettei yhtiö ilman kiinteistölautakunnan suostumusta saanut luovuttaa vuokraoikeuttaan kolmannelle miehelle.

Vuokramaksun alentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ suostua Osakeyhtiö Ipsal aktiebolag nimisen osakeyhtiön anomukseen, että sille vuokratun²⁾ Hernesaaren vuokra-alueen n:o 6 kertomusvuoden vuokra alennettaisiin 32,100 markkaan, koska kaupunki ei vielä ollut rakentanut laituria eikä vetänyt rautatieraitteita Hernesaaren alueelle kuten vuokralle annettaessa oli luvattu.

Yhteisen palomuurin rakentaminen kahdelle tontille. Asunto-osakeyhtiö Mechelininkatu 4 oli anonut saada rakentaa omistamansa XIII kaupunginosan korttelissa n:o 413 sijaitsevan Mechelininkadun tontin n:o 4 ja kaupungin omistaman, saman kadun varrella olevan rakentamattoman naapuritontin n:o 2 rajalle yhteisen palomuurin, joka rakennettaisiin 30 cm:n levyiseksi tonttirajan kummallekin puolelle 16 m:n pituudelta Mechelininkadusta lukien, ja Asunto-osakeyhtiö Väinämöisenkatu 13 oli niinkään anonut saada rakentaa omistamansa XIII kaupunginosan korttelissa n:o 420 sijaitsevan Väinämöisenkadun tontin n:o 13 ja kaupungin omistaman, saman kadun varrella olevan rakentamattoman naapuritontin n:o 15 rajalle yhteisen palomuurin, joka rakennettaisiin keskelle tonttirajaa ulottuen 225 mm tontin n:o 15 puolelle. Näiden anomusten johdosta kaupunginvaltuusto oikeutti³⁾ kiinteistölautakunnan hakijayhtiöiden kanssa laatimaan sekä niiden kustannuksella maistraatin pöytäkirjaan ja kaupungin tonttikirjaan merkityttämään sopimukset palomuurien rakentamisesta edellä mainitulla tavalla.

Torikaupan harjoittaminen Kauppatorilla. Muutamat Kauppatorilla torikauppaa harjoittavat kauppiaat olivat anoneet, että kaupunginvaltuusto tekisi Uudenmaan läänin maaherralle esityksen siitä, että tämä edelleen siirtäisi erinäisten ruokatarvaimien myyntiä kaupungin torilla koskevan, terveydenhoitojärjestyksen 52 §:ään sisältyvän kiellon soveltamisen ainakin 2 vuodeksi eteenpäin tai siksi kuin kaupunki rakennuttaisi ajanmukaisen hallin torikauppaa varten. Tämän johdosta valtuusto päätti⁴⁾ tehdä Uudenmaan läänin maaherralle esityksen torikaupan jatkamisesta Kauppatorilla v:n 1936 kesäkuun 1 p:ään asti entisessä laajuudessa, kuitenkin sellaisin rajoituksin, että leipomotuotteita saisi myydä vain suljetussa pakkauksessa, ja muuten maaherran lokakuun 16 p:nä 1926 vahvistamin ehdoin, sekä määräsi torikaupan harjoittamista Kauppatorilla koskevaa kysymystä valmistelemaan asetetun komitean ehdotuksen mukaisesti, että maalaistuotteiden myyjäin olisi myyntipaikallaan pidettävä näkyvässä kilpeä, josta ilmenisi myyjän sekä tuotteiden valmistajan nimet ja kotipaikka, sekä, että heidänkin olisi leipomotuotteita myydessään järjestetyn tarkastuksen aikaansaamiseksi sovellettava edellä mainittua pakkausmenetelmää. Lääninhallitus antoi⁵⁾ toukokuun 30 p:nä esityksestä päätöksensä valtuuston esittämällä tavalla.

Kengänkiilloituksen ja tupakanmyynnin järjestelyä koskevien määräysten antaminen. Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen esitettyä kengänkiilloituksen ja tupakanmyynnin järjestämistä kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan asiasta laatiman ehdotuksen, että kengänkiilloituspaikkoja saisi luovuttaa vuokratta köyhäinhoitolautakunnan suosittelemille ja poliisin hyväksymille 15 vuotta nuoremmille varattomille henkilöille; että mainittua ammattia saisi harjoittaa kiinteistölautakunnan

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 11 §. — ²⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 15 ja 284. — ³⁾ Kvsto 12 p. huhtik. 22 § ja 7 p. kesäk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. toukok. 16 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. kesäk. 2 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 21 §.

määräämillä kohdin kaupungin kaduilla ja yleisillä paikoilla klo 8—20; sekä että kiinteistölautakunnan tehtäväksi annettaisiin kyseisen toiminnan järjestäminen sen johtosäännön mukaisesti. Samalla päätettiin kehoittaa kiinteistölautakuntaa laadittavassa ehdotuksessa kojuista, vaunuista ja pöydiltä tapahtuvaa kauppaa koskeviksi määräyksiksi ottamaan huomioon myöskin kengänkiilloituksen ja tupakanmyynnin järjestelyä koskevat määräykset.

Arabian—Vanhankaupungin raitiotielinjan rakentamisen siirtäminen. Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiölle myönnetyn Arabian—Vanhankaupungin raitiotielinjan rakentamisen lykkäyksen¹⁾ määräajan kuluttua umpeen kaupunginvaltuusto päätti²⁾ oikeuttaa mainitun yhtiön siirtämään kyseisen linjan rakentamisen vielä kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

Munkkiniemen raitiotielinjan siirtäminen. Jotta jo v. 1934 voitaisiin päällystää ja avata liikenteelle oikaistu ja tasoitettu Kuusitien ja Haagan välinen Turuntien osa, oli Tilkan kohdalle järjestettävä katusilta rakennettava samana vuonna, mikä työ sekä Munkkiniemen- ja Paciuksenkatujen päällystäminen voitiin suorittaa vasta sen jälkeen kun Tilkan kohdalta haarautuva Munkkiniemen raitiotielinja oli siirretty lopulliseen asemaansa näille kaduille, kaupunginvaltuusto päätti³⁾ myöntää Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiölle sen nykyisille linjoille asetuin ehdoin toimiluvan Turuntieltä Töölön tullin kohdalta alkavaa kaksiraiteista raitiotielinjaa varten, joka jatkuisi Munkkiniemen- ja Paciuksenkatuja pitkin viimeksimainitun kadun ja nykyisen Munkkiniemen linjan yhtymäkohtaan, kuitenkin siten, että yhtiö oikeutettiin toistaiseksi rakentamaan kaksiraiteiseksi vain niin suuri osa linjaa kuin liikenneolosuhteet vaativat.

Teollisuuskadun poikki johtavan rautatieraitteen rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ myöntyä Vallilan puutavara osakeyhtiön anomukseen saada rakentaa Teollisuuskadun poikki Vallilan korttelissa n:o 534 sijaitseville mainitun yhtiön vuokraamille tonteille n:ot 1, 3a ja 3b, jotka valtuusto samalla kertaa yhtiön anomuksesta päätti sallia rakentaa yhtenä⁵⁾, johtavan normaaliyeyisen rautatieraitteen ehdoin:

että raide rakennettiin kiinteistötoimiston satamarakennusosaston laatiman suunnitelman mukaisesti;

että yhtiö alistui kaikkiin mainitun osaston antamiin, työn suoritusta koskeviin määräyksiin;

että yhtiö omalla kustannuksellaan teetti ja piti kunnossa koko pistoraitteen sekä kaikki vastedes välttämättömät ja kaupungin viranomaisten päättämät raitteen paikan ja korkeusaseman muutokset;

että yhtiö noudatti valtionrautateiden ja kaupungin nykyisiä tai vastedes annettavia, alueella tapahtuvaa liikennettä koskevia määräyksiä;

että yhtiö pistoraitteen koko olemassaoloajan huolehti kiskojen välisen ja $\frac{1}{2}$ m niiden kummallekin puolelle ulottuvan alueen kunnossa- ja puhtaanaapidosta, mikä velvollisuus oli kaupungin kunnossapidettävällä alueella sijaitsevalta osalta täytettävä suorittamalla ennakolta kaupunginkassaan 8 markkaa raidemetriä kohden vuodessa; sekä

että yhtiön tuli 6 kuukauden kuluessa irtisanomisesta poistaa raide ja panettaa katupäälystys rakennustoimiston hyväksyttävään kuntoon.

Lisäksi valtuusto päätti antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi tästä ja edellä mainitusta yhdistämispäätöksestään aiheutuvan sopimuksen laatimisen yhtiön kanssa, jolloin yhdistetyn tontin vuokra-aika oli sopimuksessa määrättävä päätymään joulukuun 31 p:nä 1952.

¹⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 22. — ²⁾ Kvsto 23 p. toukok. 11 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 12 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. marrask. 18 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 5.